

door Herman Michiel
17 augustus 2019

Wat is het verband tussen een verkiezingsuitslag en het beleid dat daarna gevoerd wordt? Hoeveel van de verkiezingsprogramma's vinden we terug in de praktijk van politieke partijen en hun mandatarissen? Iedereen weet het: vaak zeer weinig. Een spectaculair voorbeeld is natuurlijk het Griekse SYRIZA, verkozen op een programma dat beloofde een eind te maken aan het beleid opgelegd door de Europese Trojka, maar ondertekenaar van een derde Memorandum gedicteerd door de Trojka. En dat zelfs onmiddellijk na een volksraadpleging (5 juli 2015) die zich tegen een dergelijk nieuw Memorandum uitspraak. Als enige verdediging kan SYRIZA aanvoeren dat de overmacht te groot was, het verzet te geïsoleerd, de Europese Unie te vastberaden om elke dissidentie zwaar af te straffen, en dat de Europese Centrale Bank geen enkel chantagemiddel zou uit de weg gaan.

Maar wat moeten we dan zeggen van een partij die een schitterend verkiezingsresultaat behaalde, door niemand of niets gechanteerd werd, en geen twee weken na die verkiezingen de kern van haar programma verloochende?

We hebben het over de Duitse Groenen. Bij de Europese verkiezingen van mei 2019 *verdubbelde* de partij zomaar eventjes haar stemmenaantal, van 10,7% naar 20,5%, en werd de tweede partij van het land, ruim de sociaaldemocratische SPD voorbijstekend (15,8%). Europese verkiezingen hebben natuurlijk hun eigen dynamiek, die niet noodzakelijk bij nationale (Bondsdag) verkiezingen zou herhaald worden. In ieder geval zitten de Duitse Groenen, net zoals een hoop andere groene partijen in Europa, in de lift, terwijl hun sociaaldemocratische rivalen op weinige uitzonderingen na zware klappen krijgen. Groene successen zijn ook niet onlogisch, gezien klimaat en milieu een centrale plaats zijn gaan innemen in het sociale debat.

Het Europees [verkiezingsprogramma](#) van de Duitse Grünen was natuurlijk rijk gestoffeerd met voorstellen om de energietransitie tot een goed einde te kunnen brengen. Daarover lezen we:

“Op het vlak van energiewetgeving moet Europa zich in grote mate onafhankelijk maken. We hebben geen nood aan meer aardgas, maar aan meer hernieuwbare en meer efficiënte energie. De koers hiervoor zetten wij uit door een ommekeer in de verwarmingssector. (...) Wij zijn bijgevolg tegen het Nord Stream 2 project ¹, tegen nieuwe pijplijnprojecten, tegen plannen rond fracking ² en de invoer van gas bekomen door fracking. Ook de bouw van LNG-terminals ³ is geen alternatief voor het koolstof vrijmaken van de Europese energievoorziening. De sterke afhankelijkheid van Europa van de invoer van klimaatschadelijke energie-import moet door een gezamenlijke Europese inspanning te boven gekomen worden.”

Prima natuurlijk dat de grootste groene Partij in Europa (precies een derde van de 75 groene europarlementariërs komt uit Duitsland) zich grondig inlaat met de klimaatproblematiek en de energietransitie in het bijzonder.

Op 7 juni 2019, een goede week dus na de Europese verkiezingen, werd in de Duitse Bondsraad ⁴ gestemd over de plannen van de Duitse regering (CDU/CSU-SPD) voor de uitbouw (in Hamburg) van LNG-terminals; in het [coalitieverdrag](#) tussen christen- en sociaaldemocraten heet het inderdaad "*Deutschland zum Standort für LNG-Infrastruktur machen*", wat - ook al niet te verbazen - als een klimaatvriendelijke maatregel wordt voorgesteld. Ook de liberale FDP heeft natuurlijk geen bezwaar. De standpunten van de diverse partijen waren dus duidelijk, en iedereen wist dat het tot een dergelijke stemming zou komen. Geen verrassingen dus, behalve ... dat ook voldoende Groenen hun akkoord gaven opdat het door de Bondsraad zou aanvaard worden!!

Welke groene afgevaardigden in de Bondsraad al dan niet instemden is niet bekend, want de voorzitter vraagt wie voor is, en bij een meerderheid van ja-stemmen wordt een voorstel aanvaard. De Länder maken niet systematisch bekend hoe de stemverhoudingen waren in hun coalitie. Maar als er geen eensgezindheid is in een deelstaatcoalitie leidt dit in de regel tot een onthouding. Daarom staat het vast ⁵ dat de [goedkeuring](#) in de Bondsraad mede door steun van Groenen tot stand komen is! De Groene milieuminister van Thüringen, Siegesmund, repliceerde trouwens op het protest buiten het gebouw van de Bondsraad met de opmerking dat men het publiek moet uitleggen waarom de LNG-terminals nodig zijn, ook al zijn er gevaren aan verbonden. Dat inzicht was er blijkbaar nog niet bij het opstellen van het verkiezingsprogramma...

Men vermoedt bovendien dat veel van het vloeibare gas uit de Verenigde Staten kan komen, waar het met de sterk vervuulende frackingmethode wordt gewonnen. Tijdens de zitting van de Bondsraad deed FDP-minister Buchholz dat af als onwaarschijnlijk ("Het meeste gas komt uit Noorwegen, Oman en Qatar"). Maar tegenstanders van de LNG-terminals wijzen erop dat Trumps administratie sinds kort spreekt over het Amerikaanse 'vrijheidsgas' [sic] dat aan de 'Europese bondgenoten' een werkelijke keuzevrijheid zal bieden, en dat vanuit een nieuwe LNG-installatie in Texas zal geëxporteerd worden.

Hoe valt zoveel kiezersbedrog te verklaren zo korte tijd na een verkiezingscampagne die precies bestreed wat men nu goedkeurt? Het gaat in feite steeds om hetzelfde: de keuze voor een partij als instrument om welbepaalde maatschappelijke doelstellingen te bereiken, of de keuze voor het meebeheren van een staatsapparaat, wat vaak verkeerdelijk als 'deelname aan de macht' wordt voorgesteld. Er wordt inderdaad al lang gespeculeerd dat de CDU uit is op een coalitiewissel, zich wil ontdoen van de SPD en in zee gaan met Groenen en eventueel FDP. De verkiezingszege van de Grünen in mei is voor hen blijkbaar geen aanleiding om harder op tafel te kloppen bij de verdediging van het groene programma, maar om braaf hun inschikkelijkheid te bewijzen met *the powers that be*, in casu het exportdolle Atlantisch-trouwe Duits neoliberal kapitalisme. Het kost hen waarschijnlijk het vertrouwen van een hoop kiezers en sociale bewegingen, maar levert misschien dat op van Angela Merkel & Co. Politiek is een kwestie van keuzes, nietwaar?

Dit delen:

Facebook

Twitter

Voetnoten

1. Nord Stream 2 is een tweede pijplijn die Russisch aardgas (Gazprom) via de Oostzee naar het noorden van Duitsland zal brengen. Een eerste pijplijn is reeds operationeel. De gewezen Duitse kanselier Gerhard Schröder (SPD) werd kaderlid van het Duits-Russisch consortium dat de pijplijninfrastructuur aanlegt.
 2. Fracking is een methode om olie en gas uit de ondergrond te halen door onder hoge druk water, zand en chemicaliën in een boorput te spuiten. Het procedé is enorm vervuilend voor het grondwater, de omgeving en de atmosfeer, en er komen kankerverwekkende stoffen bij vrij.
 3. LNG staat voor *liquified natural gas*. Om het gas over grote afstanden te transporteren wordt het eerst vloeibaar gemaakt om het dan met speciale tankers te verschepen. Bij aankomst zijn speciale LNG-terminals nodig om het gas te ontschepen.
 4. In de Bondsraad (*Bundesrat*, niet te verwarren met de *Bundestag*, het Duitse federale parlement) komen de regeringen van de 16 Duitse deelstaten ('*Länder*') bijeen.
 5. Bron: [PV-Magazine](#), 11 juni 2019.
-